

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 121.

23. Października 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z Wiednia. —

N. Pan, mianował Kanclerza nadwornego, Karola Hrabiego Chotek, W. Burgrabią w Królestwie Czeskiem, a to na znak Swoiego upodobania i w dowód Swoiego szczególnego zaufania, poczem tenże złożył w d. 12. Paździer. w tym charakterze przysięgę w ręce Jego Cesarzkiej Mości.

Imieniny N. Pana w d. 4. t. m. obchodziły gminy Leopoldsztađu i Jägerzeil w Wiedniu, przez założenie kamienia węgielnego na dóm opatrzenia ubogich.

W Niedzielę d. 8. Października o godz. 11 rano, udał się Cesarzsko-Rossyyski Posel w gali do kaplicy Poselstwa, gdzie odśpiewano *Te Deum* na obchód uroczystości Koronacyi Cesarza Mikolaja I. Oprócz Posla i osób do Poselstwa należących, byli na tej uroczystości wszyscy znajdujący się tu Rossyianie wyższego stopnia.

Towarzystwo pierwszej Austriackiej Kassy Oszczędności i powszechnego instytutu Opatrzności wydało następujące Uwiadomienie:

Chcąc z iednej strony odpowiedzieć życzeniom publiczności do składek należących, aby z Kassy Oszczędności bez utrudniających ograniczeń korzystać mogła, i z drugiej, by coraz więcej zadosyć uczynić żądaniom posiadaczy realności o pożyczkę*), Wydział pierwszej Austriackiej Kassy Oszczędności i powszechnego Instytutu Opatrzności upoważnił Dyrekcyję pierwszej Austriackiej Kassy Oszczędności:

Summy wyżey 100**) do 500 ZR. w M. K. za iednomiesięcznem;

*) Dotąd Kassa Oszczędności i powszechny Instytut Opatrzności pożyczyl na realności: M. K.

	ZR.	kr.
z tego podniesiono	2,649,377	14
pozostaie do podniesienia	2,380,169	14
	269,207	—

**) Składki aż do 100 ZR. w M. K. i wyżey aż do Summy nieograniczoney, które urosły przez dopłaty w duchu Kassy Oszczędności, mogą być podnoszone podług statutów bez wypowiedzenia w każdym dniu wypłaty (zatem we wtork, w Czwartek i Sobotę, wyjąwszy Piątek,

Summy wyżey 500 aż do 1000 ZR. M. K. za dwumiesięcznem;

Summy wyżey 1000 aż do 2000 ZR. M. K. lub wyżey, za trzecziesięcznem wypowiedzeniem, i umieszczeniem na procencie podług statutów, zapisane w zwyczajną książeczką składkową, iak dotąd przyjmować; przyczem interessenci z resztą stosować się powinni do statutów pierwszej Austriackiej Kassy z d. 24. Stycznia 1822.

Dyrekcyja przyjmować także będzie Summy wyżey 2,000 ZR. M. K., albo iak iuż namieniono, we zwyczajną książeczkę składkową wciągnięte za trzecziesięcznem wypowiedzeniem, lub na dokument hypoteczny, który z wynimieniem Numeru i stronicy książki funduszowej, Numeru Kassy i Nru. dokumentu funduszowego odwołującego się do hypoteki, tudzież dnia złożenia, przez Kassę i Izbę obrachunkową wydany, przez Prezidenta, Dyrektora Kancellaryi lub ich zastępców podpisany, przez Nadkuratora lub tegoż Zastępcę zawiązany, podpisem dwóch świadków i pieczęcią instytutu podług następującego formularza A) opatrzone, na ok. ziciela brzmiający, mającym być w oznaczonym terminie lub po trzecziesięcznem za dobrowolnem z obojey strony wypowiedzeniem wypłacony, z 4 procentem rocznie do pobierania w półrocznych ratach, zabezpieczony będzie na tabularney lub w księgi gruntowe wniesionej realności.***)

Każdy interessant składający dokument funduszowy zawiera z pierwszą Austr. Kassą Oszczędności i z tą połączonym Instytutem Opatrzności, następującą ugodę:

1) Że każdemu właścicielowi dokumentu może być wypłacono, bądź, że interessant lub właściciel dokumentu w Instytucie w tym mierze osobną zawrze ugodę i tę w księgach Instytutu i na oryginalnym dokumencie sam zapisze.

**) Dokumenta funduszowe tego rodzaju, z powodu potrzebnego tabularnego lub w księgi gruntowe wniesienia, może Dyrekcyja dopiero po d. 1. Stycznia 1827 wydawać; w przydadku, gdyby summy na takowe dokumenta funduszowe pierwey złożyć chciano, wydawać będzie Kassa tymczasowe świadectwa, za które dokumenta funduszowe po d. 1. Stycznia będą mogły być podnoszone. Procenta rachowane będą podług przepisów w niniejszém Uwiadomieniu zawartych,

2) Że wypłata kapitału w przeznaczonym terminie lub za dziewięciomiesięcznem według instrukcyi dobrowolnem przez obiedwie strony wypowiedzeniem, nastąpić powinna tu w Wiedniu.

3) Że to wypowiedzenie ze strony interessantów lub właściciela, przez prośbę do Dyrekcyi pierwszey Austriackihey Kassy Oszczędności, lub do Administracyi Instytutu Opatrzania *in duplo* dla doręczenia interessantom i zachowania w Instytucyi ma nastąpić, poczem załatwienie to, na dowód zaszłego wypowiedzenia, dla interessantów zaś na samym dokumencie dzień wypowiedzenia przez właściciela, Kasę, Izbę obrachunkową zapisany a przez Dyrektora Kancellaryi zawidziany, służyć będzie za dowód Instytutowi.

4) Że przeciwnie ze strony Kassy Oszczędności i Instytutu Opatrzania, z oznaczeniem Nr., stronnicy i ilości w instrumencie wyrażonę, tudzież terminu za jednym ogłoszeniem i każdym z trzech po sobie następujących miesiącach w C. K. uprzywilejoney Gazecie Wiedeńskihey, lub iey dodatkach ma nastąpić.

5) Że umówione procenta po cztery od sta w półrocznych ratach od dnia następującego po złożeniu summy aż do terminu, który przez sam dokument, lub za wypowiedzeniem wyżej opisanem, będzie ustanowiony, mają być przez Instytut niszczane.

6) Że interessant, lub właściciel odebranie należącego się procentu, oprócz kwitu na stęplu według klasy Instytutowi wręczonego, przez kontrasygnowanie stępla wypłaty na oryginalnym dokumencie potwierdzi.

7) Że interessant lub właściciel przyswiera na swój koszt podanie sądowney amortyzacyi owego dokumentu, który w terminie dokumentem lub wypowiedzeniem przeznaczonym nie powinien był być doręczony i uprzednio zezwoli, aby Dyrekcyia Kassy Oszczędności lub Administracyia Instytutu Opatrzania, w iego imieniu i na iego koszta nskuteczniła natychmiast wyznaczenie wydanego dokumentu, skoro Dyrekcyia lub Administracyia w realney instancyi będzie w stanie się wywieść, że interessantom po odrążeniu kosztów amortyzacyjnych i wyznaczenia, należącą się ilość w gotowiznie wypłaciła, lub że podobny zabezpieczony dokument na 4 procent w Sądzie niższo-austriackim złożyła.

Aby oprócz owych ilości, które w dniach płacenia (Wtorek, Czwartek, Sobotę, wyjąwszy Piątek) podług właściwych statutów do podnoszenia pieniędzy, interessanci takowe ilości, które w książeczkach z wypowiedzeniem lub za dokumentem pozostają, przed terminem mogli pobierać, zaopatrzy Dyrekcyia znacznym funduszem osobną Kasę zamiany, w której takowe ilości za słusz-

nym od czasu do czasu mającym być oznaczonem dyskontem, na żądanie każdego interessanta dyskontować będzie.

Z Wydziału pierwszey Austriackihey Kassy Oszczędności i powszechnego Instytutu Opatrzania. W Wiedniu d. 3. Paźdz. 1826. (Podpisy.)

— Z Węgier. —

Gazeta Preszburgska z d. 29. z. m. zawiera: »Poselstwo ułożone na posiedzeniach Cyrkularnych w ciągu tego tygodnia, iako odpowiedź na udzielone sobie pod d. 22. t. m. postrzeżenia Izby Magnatów względem naywyższej Rezolucyi z d. 23. Sierpnia wzięte wczoraj na 151. posiedzeniu Seymu pod rozprawę, po niektórych odmianach, zostało zebraney pod przewodnictwem W. Sędziego, Królewskiego Branswika, Izbie Magnatów odesłane, która ie odczytać i dyktaturze oddać kazala.

Gazeta Budzka z d. 28. Września donosi: »Jego Królewicowska Mość Arcy-Xiążę Ferdynand Dowódzący w Węgrzech, który zwykł coroczny odbywać podróż we względzie odprawienia przeglądu wojskowego, przybył tu w pożądanem zdrowiu d. 23. b. rano z podróży w części północnych i zachodnich Węgrzech. Jeszcze tegoż samego dnia rozkazał w Budzie, a w d. 25. t. m. w Peszcie na polu Rakos wykonać różne obroty większey części załogom miast obudwoch, w takim samym zamiarze udał się potem przez Komorn i Totis, i dnia następującego jest tu spodziewany.

»Dzisiaj rozpoczyna się w tutejszych górach winobranie. Pogoda przez tę całą porę roku sprzyiała winogronom; ztąd spodziewać się należy, iż ten rok będzie tak co do gatunku, iak i obfitości wydatnym. (G. Wied.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Gwiazda czyni uwagę: Jego Król. Mość Xiążę York, Następca Tronu Angielskiego, iak wiadomo ma wodną puchlinę; zdrowie iego nie tuszy nadziei. Prawo do Korony po śmierci Króla i Xięcia Yorku, przechodzi na Xięcia Klarencyi, którego zdrowie nie dawno było wątpliwem. Jego Król. Mość ma się znowu teraz lepiej. Jest jeszcze bardzo młoda Xiężniczka, która po Xięciu Klarencyi ma naybliższe prawo do Korony Angielskihey. (Alexandryna Wiktoryna, urodzona d. 24. Maia 1819, córka zmarłego Xięcia Kent i Xiężny Maryi Ludwiki Wiktoryi Sasko-Koburgskihey.) Xiążę Klarencyi tylko o kilka lat młodszy od swoich dwóch braci starszych.

Znaczna część służących Londynu wezwala Lorda Majora na pismie, aby zwołał jenerale

Zgromadzenie, w celu uchwalenia petycyi do Parlamentu względem zniesienia dotychczasowych ustaw zbożowych i zaprowadzenia większej oszczędności w wydatkach publicznych.

Przez uwiadomienie PP. Hullet Brothera i współki przybite na giełdzie w d. 29. Września dowiadujemy się, że procenta należące się właśnie teraz od długu Chilijskiego, dla braku funduszków nie mogą być wypłacone.

Kuryier umieścił list z Liny d. 6. Kwietnia donoszący: Kongres odprawia narady w zamkniętej sali i formalne otwarcie jego posiedzeń, zdaie się być bardzo dalekie. Między Członkami ma być mało zgody. Większość deputowanych sprzeciwia się terazniejszemu Ministeryum, i żąda onegoż oddalenia, gdy z drugiej strony Ministrowie nalegają na Prezydenta, aby wiele wyborów Deputowanych ogłosił za nieważne. Bolivar zdaie się nie być zadowolonym oboma stronnictwami; inż kazał swoim Adjutantom być w gotowości do odjazdu do Kolumbii, lecz odmienił swój zamiar. Rząd peruwiański płaci należyty żółd swoim Oficerom assygnacyami do swoich agentów w Anglii; lecz nikt niechce tych papierów kupować w Limie, nawet z wielkim dyskontem.

Kuryier donosi w jednym liście z Bogoty d. 19. Lipca o zabiciu sposobem strasznym tajemcznego północno-amerykańskiego Jeneralnego Konzula Fudger. Wiele osób podeyrzanych uwięziono.

P. Spaniolaki udzielił PP. Orlando i Lurrottii następujący list Rządu greckiego:

Napoli d. 15. Czerwca 1826.

»Mości Panowie!

Z wielu listów i gazet dowiadujemy się o licznych nadużyciach, które iak słyhać, popełniono w zarządzaniu summami z obiedwóch pożyczek greckich, a naco w całej Europie mocno powstają. Gdyby nawet te wieści bezzasadnemi były, wiadomo WPanom, iak są szkodliwemi dla kredytu Rządu greckiego i dla greckiego ludu. WPanowie iako Grecy, mieszkający wśród cudzoziemców, powinniście więcej iak my o szkodliwym wpływie być przekonani, iaki żąd dla naszey wieszczęsnęj wypływa Oyczyzny, dla której tem potrzebnieszą jest dobra sława, iż obcey potrzebuie pomocy, aby dalej walczyć mogła. Jeden iest tylko środek do zapobieżenia temu nieszczęściu, to iest dokładne zdanie sprawy zużycia naszych pożyczek, aby publiczność europeyska przekonała się, że nadużycia, o których mowa tylko od łatwowiejnych i łatwych do uwiedzenia ludzi, lub z omanienia fałszywych przyjaciół greckich, pochodzą. Ten iest obowiązek Rządu ku Grecyi i Grecyi

ku swoim angielskim wierzycielom i przyjaciółom w Europie. Ten iest Mości Panowie obowiązek ku Grecyi i ku Rządowi, którego WPanowie iestescie Agentami. Zgromadzenie narodowe wymaga po nas dopełnienia téj powinności uchwałą swoją do liczby 12. Zataczamy odpis takowey, i prosimy WPanów, abyście Sir F. Burdetowi i PP. J. Riccardo i G. Spaniolakiemu dokładną zdali sprawę z obiedwóch WPanom przez naród powierzonych pożyczek. Zdanie to sprawy wymaga tém większej dokładności, iż my wszystkie z téj pożyczki znajdujące się u nas rachunki wydrukować chcemy. Aby wszelkie usunąć podeyrzenie, wybraliśmy dla rozpoznania, dwóch cudzoziemców, których świadectwo wielkiy iest wagi. Wybraliśmy takżę P. Spaniolakię, by w razie, gdyby ieden z obiedwóch owych Panów naszey odmówił proźbie, takowę mógł zastąpić. (Następują podpisy i uchwała Zgromadzenia narodowego.) Wraz P. Spaniolaki ogłosił następujący list P. Terneaux:

Paryż d. 23. Września 1826.

Spieszemy odpowiedzieć WPanu na iego w liście z d. 19. t. m. zawarte pytania z oświadczeniem, że Wydział Paryżki Philhelenów, stósownie do W Pana zalecenia zakupił, na rachunek iego zapłacił i do Grecyi wysłał: różney amunicyi za 278,557 franków wraz z kosztami aż do Napoli di Romania; że daley posłaliśmy P. Prassacagni w Marsylii 64,000 franków, na wexel Panu Corray zapłaciliśmy 2675 franków, i po odebraniu zwróconego cła od Urzędu cłowego Paryżkiego za woyskowe mundury, mamy w ręku należącą się WPanu summę 9800 franków. — Nakoniec iest pewna, że ta amunicya szczęśliwie do Napoli doszła, i ze szczególną radością przyjętą została, ponieważ woysko regularne onę nagle potrzebowało. Wolno iest uczynić WPanu z niniejszego oświadczenia użytek, iaki się iemu zdawać będzie. Terneaux i syn. (D. Au.)

Francya.

Podług raportu w Monitorze, z roszczeń emigrantów o wynagrodzenie uznano za ważną i wniesiono w więci do d. 1. Października summę 344 mil. 996,372 fr. w kapitale, a 10 mil. 349,968 fr. w dochodach wieczystych.

P. Buchet de Martigny instalowany został w Santa Fè de Bogota, iako Nadagent handlu Francuzkiego przy Rzeczypospolitey Kolumbiyskiej. Installacya ta zaszła d. 27. Czerwca. Rząd Francuzki wydał potem rozkazy, aby bandera Kolumbiyska, podobnie iak Meksykańska, przypuszczoną była do portów Królestwa.

P. Kanning był na obiedzie w d. 4. Października u Austriackiego, a d. 5. t. m. u Hisz-

pańskiego Posła. Zapewniając, że w nocy z dnia 3. na 4. Października wyprawił gońca gabinetowego do Madrytu.

Gwiazda oświadcza, iż zaniechano zaprowadzenia odmiany w zarządzie teatru komedyi.

Korweta Izis, przybывая z Hayti, zawięła do portu w Brest z depeszami do Rządu. Przywiozła ona 10,000 piastrow, przeznaczonych na wypłatę wynagrodzenia.

Gwiazda zawiera pod d. 3. Października co następuje:

Hayti dopełniała dotąd wszystkich zobowiązań. Pierwsze summy na wynagrodzenie przeznaczone, wypłacono. Reszta 6 mil., które jeszcze z summą z pierwszej pożyczki były do uzupełnienia, przywieziono w Hiszpańskim złocie, i przez dom Rothszyldów oddane zostały Kassie depozytowéj w pieniądzech Francuzkich. Pierwsza półroczna wypłata téj pożyczki bardzo punktualnie na czas oznaczony była uiszczoną. Ciągnięcie pierwszój 25tej części tej pożyczki odbyło się wczoraj, i przeznaczono fundusze na wypłatę wyciągniętych numerów. Z resztą co się tycze załatwienia terminu wynagrodzenia względem 150 mil., tedy można było przewidzieć, że Hayti tylko tym sposobem, iakiego użyła na pierwsze wynagrodzenie, mianowicie pożyczki, byłaby w stanie dopełniać punktualnie swoich obowiązków. Gdy atoli oboliczności tego rodzaju załatwienia, nie były pomyślne, zatem Hayti musiała Rząd Francuzki wezwać o odłożenie terminu, które że nie szkodzi załatwieniu, mogą być dozwolone; przyczem musiała zobowiązać się, podczas téj zwłoki uiszczać się punktualnie z częstkowych wypłat, za potrąceniem z kapitału należnego od Rzeczypospolitej, przeczco tém więcej osiągnął Rząd Francuzki rękomyi. Czyliż Hayti, aby uskutecznić ciągłe wypłaty swojego długu, powinna pożyczać pieniędzy za każdą cenę, to jest wyczerpać swoje źródła pomocne i swój kredyt osłabić? Rząd Haytycki w ciągu téj zwłoki, rękomyią na 30 mil., iaką jego osadnicy nabyli, jeszcze o kilka milionów pomnoży, a że tylko zatrudniony będzie więcej wypłatą pierwszój pożyczki, zatem kredytu swojego użyje późniéj dla załatwienia całego długu. Nakoniec jeszcze i ta uwaga, że Amerykanie i Anglicy przeczco, że téj zwłoce tak wielką nadać ważność, okaznią swoją niechęć, dla tego, iż Francya rozporządzeniem z d. 17. Kwietnia uzyskała korzyści handlowe. (G. Wied.)

Gwiazda żartuje sobie z wiadomości undziolonych niedawno przez Konstytucyonistę Kuryera i t. p., że Badaioz zajęli Hiszpanię do Portugalii zbiegli, że w Roa, Murcyi, Walencyi wybuchły rozruchy, że w Lizbonie odkryto spi-

sek, Arcybiskupa Braganzy i siedmdziesiąt innych osób uwięziono i rozstrzelano; że Rejentka żąda broni i mundurów dla obcój Legii mającój się utworzyć; że Austria każe osadzać Wołoszczyznę i Multany; że W. Xiążę Konstanty będzie dowodził wojsku rossyjskiemu nad Prutem i t. d. Gwiazda dodaje: jeśli wspomniane pisma codziennie takie wiadomości rozszerzać będą, tedy im nie będziemy więcej zaprzeczać, lecz tylko powiemy: »W Konstytucyonistcie i Kuryerze czytamy, co następuje i t. d.«

Ten sam Dziennik oświadcza za fałszywą wiadomość Chorągwi Białej, iż Dowódca zamku w Badaioz z wojskiem swoim i artyleryją, równie i załoga Manilao, i Cabo de Gata przeszły do Portugalii. Równie zaprzeczca twierdzeniom Konstytucyonisty, że 2300 hiszpańskich żołnierzy znajduje się w Portugalii, wszystkich zbiegów, zapewnia ona, jest tylko 120. Podobnie donosi Gwiazda z Hiszpanii, że liczba portugalskich zbiegów w Villanueva de la Serana iako w miejscu onym przeznaczoném, codziennie się zmniejsza. Jedynie Oficerowie, mianowicie: Magessi, Teixeira i Canavero ciągle tam bawią. (D. Austr.)

Zjednoczone Niderlandy.

Miasto Ostenda doznało w dniu 19. Września wielkiego nieszczęścia. Skład, położony między obiema nowemi koszarami przy branie Brüggerskiej, 1225 beczek prochu, po 50 niderlandzkich funtów (zatem tyle prawie cetnar.) w sobie mieszczący, wysadzony został w powietrzu o godzinie 10. rano wraz z wyższą częścią koszar, a wszystkie domy miasta, mniéj więcej, szczególniej dachy, iakotéż sprzęty domowe, są uszkodzone. Strata ludzi jest znaczna.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy. —

Dnia 13. t. m. o godzinie 4tej po południu, z całym orszakiem, przybył do téj stolicy, powracający z Moskwy, nadzwyczajny Poseł Króla Jmci francuskiego, Marszałek Marmont Xiążę Raguzy. — Stał w hotelu angielskim przy ulicy Wierzbowej. W orszaku tegoż Xięcia znajdowali się: Jenerał Tulon, Pułkownik Hrabia Caraman, Oficerowie Sztabowi Komierowski, de Larue, oraz Adjutanci, Sekretarze i Dworzanie. Dnia 16go wyjechał przez Wiedeń do Paryża.

Rossyja.

— Z Petersburga d. 4. Października. —

Cesarz Jegomość raczył udzielić do noszenia na niebieskiej wstędze własny portret swe-

mu dawnemu nauczycielowi, Jenerałowi piechoty Hr. Lambsdorff.

Radca tajny Baronet Wylie, naczelny Inspektor służby zdrowia woyska, otrzymał od N. Pana reskrypt następujący:

«Gorliwość i staranie, z iakiemiście się przykładali do osiągnięcia w służbie woyskowej tegoż stopnia doskonałości, ziednały wam prawo do mojej wdzięczności. Aby ją okazać, posyłam Wam tabakierkę ozdobioną brylantami z moją cyfrą. Jestem Wam przychylny.

W Moskwie dnia 2. Października 1826.

(podpisano) Mikołaj.

O Koronacyi umieściły gazety Berlińskie do datkowo, co następnie: Modlitwa, którą N. Cesarz Jegomość miał, była tej treści:

»Boże wszechmogący! z którego woli pażnią Monarchowie, którego słowo stworzyło wszystko, którego mądrość naucza człowieka, ty, co kierujesz światem w całej słuszności i w całej prawdzie, ty raczyłeś mnie wybrać i dać mię za Cesarza, za Sędziego sławnemu Państwu Rosyjskiemu; uznaję twoje czcigodne wyroki nademną, i składam ci dzięki korząc się przed świętym twym Majestatem. Opatrz mię Panie w siłę, w zdolności do spełnienia obowiązków, któreś na mnie chciał włożyć; racz wspierać, racz oświecać w powinnościach tak wysokiego powołania. Niechay ta mądrość, co od ciebie pochodzi, przewodniczy moim zamiarom. Ześlij mi, z wysokości niebios, twoich aniołów, ażebym wiedział, co przyjemne jest w twoich oczach, co sprawiedliwe podług twoich rozkazów. Trzymaj me serce w swym ręku, niechay mi zawsze doradza, dla tćm większćy twćy chwały, wszystko, czego potrzeba ludom, których szczęście mi powierzyłeś. O bodaybym mógł bez boiaźni zdać ci sprawę w dnin strasznego twoiego sądu, a to przez zasługi Chrystusa twoiego Syna iedynego. Niechay na wieki pochwalone będzie imię, imię Syna i Ducha świętego i ożywcze. Amen.»

Cesarz Jegomość utworzył Ministeryum do zarządu władz przydwornych, połączone z Ministeryum Wydziału Apanażów i zarządu Gabinetu pod nazwiskiem: Ministerstwo Dworu Cesarzkiego i mianował Jenerała Adjutanta, Jenerała piechoty Xięcia Wołkońskiego (iakośmy namięnili) Ministrem Dworu Cesarzkiego, potwierdziwszy następujące rozporządzenia tego Ministeryum:

1. Minister Dworu Cesarzkiego jest naczelnikiem tego wszystkiego, co należy do Dworu i Dyrekcji teatrów; jest razem Ministrem dóbr korony i dyrektorem Gabinetu.

2. Minister Dworu Cesarzkiego zostaje bez-

pośrednio pod rozkazami Cesarza, a zatem samemu Cesarzowi zdaie sprawę z swojego zarządu, i od niego rozkazy odbiera; żadna inna administracya nie ma prawa wymagać sprawy z jego czynności, ani wydawać mu rozkazów w tćm mierze.

3. Wszystkie ukazy i rozkazy ustne Cesarza, tyczące się Dworu, Dyrekcji teatrów, Wydziału dóbr korony i gabinetu, przesyłane są wyłączenie przez Ministra Dworu Cesarzkiego i Administracyie te nie powinny ich odbierać od kogo bądź innego.

4. Minister Dworu Cesarzkiego przedstawia prosto Jego Cesarzowski Mości interesa swojego Ministerstwa, które naywyższćy decyzji wymagają, a sam decyduje względem innych na mocy udzielonćy mu władzy.

5. Naczelnicy wszystkich kantorów i tego co należy do Dworu, zdaia, przez rapporta, sprawę z interessów Ministrowi Dworu Cesarzkiego, i odbierają decyzją w kształcie rozkazów.

6. Minister Dworu Cesarzkiego, do sprawowania interessów Dworu, ma osobną kancelaryą Ministerstwa Dworu Cesarzkiego.

7. Dyrektor tćy kancelaryi będzie mianowany i uwolniony od obowiązków przez Ukaz Cesarza; Minister ma prawo przyjmować innych urzędników i ich uwalniać od obowiązków.

Dokończenie Traktatu pokoju między Rosyją a Persyją zawartego, przerwanego w Numerze przeszłym:

III. Aby Cesarzowi Jegomości okazać rzetelność swojego sposobu myślenia, Jego Królewska Mość Szach, uznaje tak dla siebie, iakożć dla swoich następców na Tronie Perskim, iż wyżćy wymienione Hanaty (Gubernie) są własnością Państwa Rosyjskiego; Hanaty Karabagski i Gundszyszy, które teraz pod imieniem Elisabetpołu zamienione są w prowincyą, iakożć Hanaty Szeki Szirwan, Derbend, Kuba, Baku i Taliszyn, wraz z należącemi do nich krainami, znajdującemi się na teraz w ręku Rosyji; dalej cały Dagestan, Georgiją z prowincyją Szuragieli, Imiretem, Gurriel, Mingrelią, Abkazyją, iakożć wszystkie obwody i krainy, leżące między wyżćy oznaczonymi granicami a granicą Kaukazką, wraz z krainami i ludami, które do ostatnich i do morza Kaspijskiego przypieraia.

IV. Na znak swojej życzliwości ku Jego Królewskić Mości Szachowi Perskiemu i na dowód swojego rzetelnego życzenia widzićć ugruntowane samowładztwo i zwierzchniczą władzę w Państwie Perskiem z Rosyją graniczącą, obowiązuie się nroczyć N. Cesarz Rosyjski dla siebie i swoich Następców w razie po-

trzeba dać pomoc temu Synowi Szacha Perskiego, którego mianować będzie dziedzicem Państwa Perskiego, aby nikt z obcych nieprzyjaciół nie mógł nieść się do interesów Persyi, i by Dwór Perski za wsparciem Dworu Rosyjskiego był utwierdzony. Zresztą, gdyby zaszyły spory między synami Szacha w sprawach Państwa Perskiego, Rosyja nie pierwszy będzie miała do tego udział, dopóki panujący Szach nie będzie żądał ię pośrednictwa.

V. Okręty kupieckie rosyjskie, powinny iak pierwszy, być upoważnione żeglować wzdłuż brzegów morza Kaspijskiego i tamże zawiać. Gdyby doznały rozbicia się okrętowego, Persowie mają im dawać pomoc przyjacielską. Również i perskie okręty kupieckie, powinny tak, iak pierwszy być upoważnione handlować wzdłuż brzegów morza Kaspijskiego, i do brzegów rosyjskich zawiać, a Rosyjanie powinni onym podczas rozbicia się okrętu potrzebną dawać pomoc. Co się zaś tycze okrętów wojennych, tedy Rosyjska bandera, która przed wojną, iako też w pokoju i po wszystkich czasy iedynie na morzu Kaspijskiem powiewała, i teraz iak dawniey, będzie wyłącznie do tego upoważniona i żadne inne Mocarstwo, oprócz Rosyjskiego, nie będzie mogło zatknąć wojenney bandery na morzu Kaspijskiem.

VI. Wszyscy w rękach obudwóch stron znajdujący się niewolnicy, czyli to ieney wojenny, lub z domów swoich uprowadzeni mieszkańcy, czyli to wyznają religią chrześcijańską, lub iaką inną, powinni być we trzy miesiące po zawarciu i podpisaniu niniejszego Traktatu wydani, przy troskliwości o ich utrzymanie i kosztów podróży aż do Karaklisse.

VII. Oprócz powyższych artykułów N. Cesarz Rosyjski i Szach Perski ugodzili się, że właściwi Ministrowie, którzy, ieżli potrzeba wypadnie, będą przez nich iako Rezydenci wysłani, stosownie do swojego stopnia i ważności poselstwa, iakiem upoważnieni, powinni być przyjmowani. W miastach, gdzie dla opieki handlu, osadzą za potrzebe Monarchowie podług dawnego zwyczaju zawierzytelni Konzulów i Agentów, którzy nie mają mieć więcej w swoim orszaku nad dziesięć osób, powinni w sposobie ich stopniowi odpowiadającemu iako zawierzytelni Urzędnicy być uważani i szanowani; powinni być wydane rozkazy, aby ich nie tylko nie obrażano, lecz by w przypadku właściwych poddanych obu Mocarstw o coś uskarżania się, na ich przedstawienia postępowano bestronnie, by obrażony zupełne miał zadośćuczynienie.

VIII. Co się dotyczyé związków handlowych między poddanymi obudwóch Mocarstw, opatrzonych certyfikatai swoich Rządów lub wodźców pogranicznych, w których wyrażono, iż są rzeczywistymi rosyjskimi lub perskimi kupcami i poddanymi, wolno będzie ostatnim udawać się wodą i lądem do Państw obudwóch umawiających się Mocarstw, tamże dla handlu dopóty bawić, póki tego osadzą za potrzebę, i bez zatrzymania powracać. Towary z Rosyi do Persyi wprowadzone będą mogli przedawać, zamieniać i nawzajem. W przypadku, gdyby do Persyi przybyły, lub w tem Państwie osiadły rosyjski poddany, lub perski do Rosyi przybyły, lub tamże osiadły poddany umarł, pozostałe iego pieniądze, majątek, ruchomości i nieruchomości, iako majątek poddanych sprzyjaźnionego Mocarstwa, uważany będzie; i pierwsze bez zwłoki i iawnie za kwitem, stosownie do praw, ich współnikom lub krewnym wydane zostaną. Nawet tymże wolno będzie, nieruchomości, komu zechcą podług upodobania i iak wszystko, iak będą mogli przedać, iak to bywa we wszystkich cywilizowanych Państwach, od którego bądź Mocarstwa należą interesenci.

IX. Od towarów do miast perskich i portów przez kupców rosyjskich wprowadzonych, nie będzie więcej pobierano opłaty iak 5 procentu i to tylko raz. Toż samo rozumieć się ma o towarach perskich w Rosyi.

X. Kiedy towary przybędą na brzegi do portów, lub do miast pogranicznych obudwóch umawiających się Stron, tedy właściwi kupcy będą mieli wszelką wolność, swoich towarów sprzedawania lub zamieniania, i innych zakupowania, iżby nie potrzebowali starać się w tęp mierze o pozwolenie u Dyrektorów ceł lub upoważnionych kupców, których obowiązkiem iest czuwać, aby handel był wolny.

XI. Po podpisaniu niniejszego traktatu, Pełnomocnicy obudwóch Mocarstw doniosą o tem bezzwłocznie, gdzie potrzeba będzie, i wydadzą rozkazy, aby kroki nieprzyjacielskie wszędzie ustały.

Niniejszy, na wieczne czasy zawarty Traktat pokoin, ma być na dwóch iednak brzmiejących exemplarzach z przekładem na ięzyk perski przez wyżey rzeczonych Pełnomocników obudwóch Mocarstw podpisany, pieczęciami opatrzony i nawzajem wymieniony, przez Cesarza Rosyjskiego i Szacha Perskiego uroczyscie potwierdzony i exemplarze certyfikowane powinny być we trzy miesiące przez obadwa Dwory swoim Pełnomocnikom przesłane. (D. austr.)